

On jälleen aika puhua Rantakadusta. Kerrotaan, että professori Martti Jaatinen on antanut lausunnon omasta työstään esitetyistä lausunnoista (siitä on oikeastaan jo aikaa), että kaupungin keskustasuunnitteluryhmä on tehnyt esityksensä, että asemakaavalautakunta tutkii ja että museolautakunta näistä kuultuaan on ryhtynyt kirjoittamaan, sekin. Kirjoitetaanpa siis mekin!

Rantakadusta pidettiin kovat pulinat keväällä ja kesällä 1971, jolloin Rantakadusta aivan sattumalta oli tullut myös "filmitähti", TV:ssä nimittäin. Ouluseuran, Oulun Historiaseuran ja Merikoskikerhon puolesta rohjettiin antaa kaikkitietäville kaupunginvaltuutetuillekin luetavaa entisen lisäksi. Tuli luetuksi silloin tai ei, nyt olisi ehkä oikea aika vähän kerrata. Minä ainakin yritän kerrata. Tuon vuoden jälkeen tapahtui rannassa sitten myös se, mitä toiset olivat pelänneet, toiset toivoneet: monumentaalikeskuksen asemakaavaan merkityn virastotalon paikalle, sitten kun sen suunnittelusta oli luovuttu, oli kohonnut mahtava hotelli. Nyt pitäisi kuulemma jälleen tapahtua, hotellirakennusta pitäisi, tiemmä, laajentaa. Jokainen arvaa, mihin suuntaan. Niin kauan kuin Rantakatu-asia on lopullisesti ratkaisematta, ei tietenkään mikään instanssi voi päästää "parpaaraa" irti. Vaikka sekin onnettomuus joskus tapahtuisi, että Rantakatu 1883—1975 häviäisi, ei päähäni mahdu, että olisi jotain mieltä kokonaan sulkea näkymät nykyisten torien suunnalta Pokkitörmän sillalle ja siltojen suuntaan yleensäkin.

Tällä hetkellä Rantakatu on kovasti kuvassa mukana. Silloilta saapuva saa sen silmiinsä jo Linnansaaren kärkeen ehtiesään. Vaakunan sisältä Rantakatua katselee mielikseen. Teatterin auloihin, varsinkin yläaulaan — ravintolaan ja kahvilaan — näkyy Rantakatu lasiseinän läpi hienosti, jo nyt, saati sitten kun linja- ja huoltoasemat on saatu sijoitetuiksi muualle. Pekka Kärki, museoviraston valvotuneita maistereita, kirjoittaa, että Rantakatu on raken-

nushistoriallisesti kiinnostava ja miljöötaiteellisesti korkealuokainen kokonaisuus. Kun viranomaisetkin nyt aivan ilmeisesti haluavat tosissaan paneutua Rantakatu-kysymykseen, kun itse rakennushallitus, jolla jo meinasivat olla sormet pelissä, on vetäytynyt hienotunteisesti odottavalle kannalle (sen mielestä asian ratkaiseminen kuuluu oululaisille), kun mikään muukaan ulkopuolinen voima ei painosta, olisi mielestäni kiireellisin tehtävä vakavasti selvittää, miten Rantakadun talot, nimenomaan varsinainen Rantakaturivistö (ynnä tietysti Ojakuvarsi), olisi tulevaisuudessa käytettävä parhaalla mahdollisella tavalla hyväksi. Toimikunnan se taas vaatisi ja äkkiä.

Äskettäin vasta sattui pöydälle Aamulehdessä syksyllä julkaistu matkapakina Puutaloja ja Pullin tyttöjä. Siinä on pienellä alalla niin monta virhettä, että oikein tekee uteliaaksi: keitä hän kehveleitä se toimittajaparka oikein on puhuttanut? On väärinkäsityksiä tyyliasioissa jos historiassakin. Sen vielä ymmärtää, että vieras uskoo yliopiston arkkitehtiosaston kivitalon ent. triviaalikouluksi, kun ei moni oululainenkaan muista, että viimeinen triviaalikoulu oli (ja talo on) Franzénin puiston reunassa, mutta sen työn jatkajat, erinimiset lyseot, Rantakadun varressa, nykyinen osoite Aleksanterinkatu 6. Sensijaan on vaikea ymmärtää, mistä on tullut "tieto", että Rantakatu 1 on "entinen piispantalo"! Piispat ja viinakauppa eivät myöskään asuneet taloa samanaikaisesti, mutta nykyisessä tuomiokapitulissa toimi kyllä aikanaan Alko. Kun oveen sitten ilmestyi juhlava kyltti Tuomiokapituli, saattoi sitä kyllä joku vanhoja ostospolkujaan ovelle eksynyt sekä hämmästyä että hätkähtää. Rantakadun puolesta kirjoittaja kyllä taittaa peistä hallulla hartaalla, joten en munaa häntä mainitsemalla hänen nimensä. Huvittavin harhatietonsa on vakuutus, että Hailuodon saareen nyt vie komea tie. Hailuodon pengerrpuolue olisi tälle aamulehteläiselle oikeastaan velkaa vähintään aamukahvit Hailuoto-kahvilassa!